



Κος ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ :

Καλησπέρα και από μένα. Ευχαριστούμε κύριε Υπουργέ για την παρουσία σας εδώ που είναι σημαντική

Θα ήθελα βέβαια να υπογραμμίσω ότι δυστυχώς για λόγους κακών συγκυριών το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Τουρισμού δεν κατάφεραν να εκπροσωπηθούν με τους Γενικούς Γραμματείς όπως είχαν καταρχήν προγραμματίσει και ζητώ συγνώμη από το ακροατήριο για αυτή την ιστορία, από τους συνέδρους.

Το αναφέρω και το τονίζω γιατί θεωρούμε ότι ο τουρισμός και ο πολιτισμός, μαζί φυσικά με τη βάση της ιστορίας που είναι η γεωργία, η αμπελοκαλλιέργεια, είναι οι τρεις βασικοί πυλώνες επάνω στους οποίους στηρίζεται η έννοια του οινοτουρισμού. Θα ήθελα πριν αρχίσω οτιδήποτε να ευχαριστήσω ονομαστικά την Ελένη την Κόλλια, την Ηλιάννα τη Σιδηροπούλου, τη Μαρία Τριανταφύλλου και την Κλαίρη την Ευκαρπίδου, όχι αναγκαστικά κατ' αυτή τη σειρά, όλες μαζί, διότι το τελευταίο εξάμηνο μέσα σε έναν πολύ μεγάλο όγκο δουλειάς όπως είπε και ο κύριος Υπουργός, δουλευόταν η νέα ΚΟΑ και η συνεργασία με το Υπουργείο ήταν εξαιρετική, είτε ήταν ο κύριος Ρηγάκης, είτε ήταν ο κύριος Μουλκιώτης, ήταν εξαιρετική και πολλή η δουλειά και φαίνεται ότι προχωράμε καλά.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω το ότι το Υπουργείο Γεωργίας και ο ΟΠΕ σε αυτή τη φάση έχουν έναν εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στα θέματα του οινοτουρισμού. Ο ΟΠΕ ξεκίνησε την ιστορία ΚΕΡΑΣΜΑ για την αγορά του εξωτερικού και απ' ό,τι τουλάχιστον αντιλαμβανόμαστε ξεκινάει και την ιστορία ΚΕΡΑΣΜΑ για την Ελλάδα.

Πήρε το μάτι μου τον Λευτέρη τον Λαζάρου από το ΒΑΡΟΥΛΚΟ ο οποίος νομίζω ότι θα μας κεράσει το βραδινό το γεύμα. Θέλω να υπογραμμίσω πόσο σημαντική είναι η συνεργασία του Υπουργείου Γεωργίας με τον ΟΠΕ και φυσικά με τον κλάδο, μην το κάνουμε 'δυο γάιδαροι μαλώνανε σε ξένο αχυρώνα', βασική ιστορία για να προχωρήσει οτιδήποτε είναι ο κλάδος. Το Υπουργείο Γεωργίας, το Υπουργείο Τουρισμού, το Υπουργείο Πολιτισμού, ο

ΟΠΕ, είναι όργανα κρατικά τα οποία μπορούν και οφείλουν να ενισχύσουν τις προσπάθειες του κλάδου, είτε είναι αυτό συνεταιρισμοί είτε είναι αυτό ιδιώτες.

Θέλω να το τονίσω αυτό, διότι το ΚΕΡΑΣΜΑ είναι μία εξαιρετική πρωτοβουλία. Δεν νοείται οινοτουρισμός χωρίς γαστρονομία και το ΚΕΡΑΣΜΑ είναι μία εξαιρετική πρωτοβουλία η οποία ευχόμαστε να κρατήσει για πάντα, μην είναι ένα προγραμματάκι, πρέπει να κρατήσει για πάντα.

Ένα τέταρτο σημείο που είναι πάρα πολύ ευχάριστο σήμερα. Αναφέρθηκαν ονόματα Δημάρχων πάρα πολλά. Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στον τουρισμό είναι εξαιρετικά σημαντικός. Εδώ απλώς θέλω να τονίσω μία παράληψη, είναι και ο κύριος Νίκος Πάζης παρών στο Συνέδριο, εκπρόσωπος του Δήμου Νάουσας, δεν μπορούσε να έρθει ο Δήμαρχος γιατί έχει μια αποστολή στη Γαλλία.

Θα ήθελα λοιπόν να ξεφύγω από την κλασική γραπτή παρουσίαση που συνήθως γίνεται σε τέτοιες ιστορίες και να προσπαθήσω μέσα σε πολύ λίγη ώρα να αναπτύξω ένα βασικό κατά την άποψή μου στοιχείο, που μπορεί να είναι σημαντικό για τον οινοτουρισμό. Τι περιμένουμε εμείς οι οινοποιοί; Τι θεωρούμε ότι είναι ο οινοτουρισμός; Ποιο είναι το όραμά μας για αυτή την ιστορία και κάνουμε και Συνέδριο για αυτό;

Στοιχεία, αναλύσεις και διάφορες πληροφορίες για το τι συμβαίνει στην Ελλάδα και τον κόσμο έχουμε δόξα τον Θεό πάρα πολλά και θα έχουμε τη δυνατότητα να παρουσιαστούν εδώ πολλά τέτοια στοιχεία από πάρα πολλούς εμπειρους, ειδικούς για το θέμα. Και μάλιστα έχουν προηγηθεί και workshops τα οποία είχαν θεματικές ενότητες και θα παρουσιαστούν αύριο το απόγευμα τα συμπεράσματα που βγήκαν από αυτά τα workshops.

Τα λέω αυτά γιατί θα σας πω ένα περιστατικό που συνέβη προχθές στην Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα Βορείου Ελλάδος, το οποίο δείχνει κατά την άποψή μου μία ομίχλη που επικρατεί στα μυαλά μας για την ιστορία του οινοτουρισμού. Τον τελευταίο χρόνο έχουμε κάνει ένα πολύ καλό πρόγραμμα πάνω στη βόρεια Ελλάδα, το οποίο αφορά τα συμβεβλημένα μέλη με τους κρασάδες, προκειμένου να αναπτυχθεί περισσότερο ο οινοτουρισμός.

Τα συμβεβλημένα μέλη είναι ξενοδοχεία, είναι ρεστοράν, είναι ακόμα και πολιτιστικοί σύλλογοι και διάφοροι άλλοι φυσιολατρικοί όμιλοι και λοιπά, όπου ουσιαστικά αποδέχονται κάποιες προδιαγραφές αυτές όλες οι ομάδες, προδιαγραφές οι οποίες συνιστούν μία ποιοτική κατάσταση η οποία αξίζει τον κόπο το κρασί να προτείνει, οι Δρόμοι του Κρασιού δηλαδή να προτείνουν στον επισκέπτη.

Η διαμάχη ήταν προχθές, δεν ήταν διαμάχη, ήταν μία συζήτηση και ίσως ο Παναγιώτης ο Γεωργιάδης θα μας πει αργότερα τα

σχετικά, θα μας δώσει πιο πολλές πληροφορίες για αυτό. Η συζήτηση ήταν εάν η ταμπέλα 'Δρόμοι του Κρασιού' πρέπει να δείχνει και χώρους εκτός οινοποιείου, που δεν υπάρχει οινοποιείο αλλά υπάρχουν εστιατόρια, υπάρχουν ξενοδοχεία, υπάρχει οτιδήποτε. Αυτό θα πει ότι άλλοι λέγανε ότι οι Δρόμοι του Κρασιού είναι μόνο κρασί και άλλοι λέγανε ότι πρέπει να γίνει έτσι.

Κι αυτό είναι το ουσιαστικό, εγώ δεν θα μιλήσω για το κρασί τώρα. Το κρασί αφορά τους κρασάδες, ο οινοτουρισμός είναι ένα τελείως διαφορετικό πακέτο, ένα πακέτο που αφορά ένα συνολικό πράγμα, το οποίο αν δεν το αγκαλιάσουμε όλοι μαζί θα είναι αποτυχία. Ο οινοτουρισμός αφορά τους κρασάδες, αφορά τους Δημάρχους, αφορά τους εστιάτορες, αφορά τους ξενοδόχους, αφορά όλους. Βέβαια η πρωτοβουλία είναι των κρασάδων.

Υπενθυμίζω ότι το κρασί είναι το μοναδικό γεωργικό προϊόν το οποίο κυκλοφορεί επώνυμα σε όλο τον κόσμο, μεταφέροντας με την ετικέτα του παραγωγού σε όλο τον κόσμο την εικόνα του τόπου. Ένα κρασί το οποίο γράφει Νάουσα επάνω, μεταφέρει την εικόνα της Νάουσας. Το τι θα πει ο καταναλωτής, εάν θα του αρέσει ή όχι, θα έχει αντίκτυπο στο όνομα Νάουσα, δεν θα έχει αντίκτυπο μόνο στο όνομα του όποιου παραγωγού Μπουτάρη και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και αυτό είναι και υποχρέωση με την οποία εμείς οι κρασάδες πρέπει να οδηγήσουμε αυτή τη δράση, η οποία λέγεται Δρόμοι του Κρασιού.

Έχω κρατήσει φυσικά μερικές σημειώσεις. Θα πρέπει επομένως μετά από αυτή την αναφορά που έκανα, νομίζω θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι χρειαζόμαστε να αποκαταστήσουμε μία ενιαία αντίληψη του τι θα πει οινοτουρισμός και τι θα πει οινοπαραγωγή. Δεν το έχουμε ξεκαθαρίσει μέσα μας.

Θα διαβάσω για τον οινοτουρισμό, πέρα από τον ορισμό τον οποίο έχει προταθεί και προχωράει ελπίζουμε γρήγορα από το Υπουργείο Τουρισμού, γιατί εκεί θεσμοθετείται η έννοια του οινοτουρισμού, επιτέλους. Γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε πράγματα χωρίς να είναι θεσμοθετημένα, στην Ελλάδα δεν υπάρχει η έννοια οινοτουρισμός τυπικά.

Το πρόγραμμα του οινοτουρισμού της Μολδαβίας – και έχουμε και εκπροσώπους της Μολδαβίας εδώ – ορίζει ως οινοτουρισμό το είδος του τουρισμού αυτού που ασκείται κατά την επίσκεψη οινοπαραγωγών περιοχών, κτημάτων και οινοποιητικών μονάδων με σκοπό να συνδυασθεί η ευχαρίστηση της γευσιγνωσίας των προϊόντων της αμπέλου με τη μελέτη-εξοικείωση με τον τοπικό τρόπο ζωής, τις συνήθειες, τα ήθη και τα έθιμα, το αγροτικό περιβάλλον και τις παραδόσεις.

Ένας άλλος ορισμός που έχει υιοθετηθεί από το στρατηγικό σχέδιο του οινοτουρισμού της Αυστραλίας 2002-2005, ορίζει τον οινοτουρισμό ως τις επισκέψεις σε οινοποιεία και αμπελουργικές ζώνες, με σκοπό να αποκτηθούν εμπειρίες από τις μοναδικές

ποιότητες του τρόπου ζωής στην Αυστραλία, συνδεδεμένες με τις πηγές του καλού κρασιού, περιλαμβανομένης της εστίασης σε περιβαλλοντικές ομορφιές και πολιτιστικές δραστηριότητες.

Θα πρότεινα λοιπόν να ορίσουμε σαν οινoturισμό μία ευρεία γκάμα δραστηριοτήτων που δημιουργούνται γύρω από την επίσκεψη των τουριστών-περιηγητών σε οινοποιεία και αμπελουργικές ζώνες και περιλαμβάνει γευσιγνωσία κρασιών, εκπαιδευτικές ξεναγήσεις, φαγητό, εστίαση, ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και λοιπά. Ένα από τα κύρια πράγματα που πρέπει να έχουμε εμείς οι κρασάδες στην άσκηση της οινoturιστικής δράσης είναι η εκπαίδευση του καταναλωτή.

Ο καταναλωτής πρέπει να καταλάβει ότι αυτό που πίνει, το κρασί, γιατί είναι έτσι όπως είναι, γιατί είναι άσπρο, γιατί είναι κόκκινο, γιατί είναι γλυκό, γιατί πίνεται μετά το φαγητό, γιατί πίνεται πριν από το φαγητό, πώς γίνεται το κρασί, γιατί δεν ζυμώνονται τα γλυκά κρασιά στο στομάχι. Είναι μια ιστορία που ακούω από διάφορους, "Δεν πίνω γλυκό κρασί γιατί ζυμώνεται στο στομάχι", τέτοια βλακεία δεν έχει ξανακουστεί ποτέ αλλά εν πάση περιπτώσει.

Το δεύτερο πράγμα που θα έπρεπε να αποκαταστήσουμε σαν λογική είναι η συμφωνία των κρατικών φορέων, του Υπουργείου Γεωργίας, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Υπουργείου του ΕΟΤ για τις συναρμοδιότητες. Η συναρμοδιότητα όλοι ξέρουμε ότι είναι η κατάρα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Με τη συναρμοδιότητα κανένας δεν αναλαμβάνει ποτέ ευθύνη. Και με αυτή τη λογική μπορεί να σηκωθεί ένας Δήμαρχος και να πει "Θέλω εγώ από ένα εστιατόριο που έχεις εγκαταστήσει εσύ σε ένα οινοποιείο, μια άδεια λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος". Μου έχει συμβεί, δεν το λέω επειδή έτσι μου αρέσει, μου έχει τύχει να ζητηθεί άδεια καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος από μικρό ρεστοράν που λειτουργεί σε οινοποιείο.

Με αυτή τη λογική, θα ζητούσα από τον Υπουργό και από τον Υπουργό Γεωργίας, αλλά και από τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας που έχουν τους αναπτυξιακούς νόμους και από τα Υπουργεία Τουρισμού και Πολιτισμού θα ζητούσα να δοθούν επιπλέον κίνητρα για επενδύσεις σε θέματα υποδοχής ξένων, σε θέματα ανάπτυξης του οινoturισμού.

Ένα από τα κίνητρα που θα μπορούσαν να δοθούν και το οποίο έχει και άμεσα άλλα ενδιαφέροντα, θα ήταν να θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες η αγορά παλαιών αντικειμένων. Θα αναφέρω ένα παράδειγμα. Ο Βαγγέλης Γεροβασιλίου, ο οποίος είναι γνωστός σε όλους για τα προϊόντα του, έχει ανοίξει ένα καινούργιο μουσείο κρασιού, έχει 4.500 τριμπουσόν από τότε που ξεκίνησε η ιστορία του τριμπουσόν μέχρι σήμερα. Αυτό το μουσείο που έχει ανοίξει ο Βαγγέλης Γεροβασιλίου είναι μοναδικό στον κόσμο, θεωρείται το

καλύτερο μουσείο τιρμπουσόν στον κόσμο και το λέω με πολύ μεγάλη σιγουριά.

Γι' αυτή την ιστορία, ο Βαγγέλης μαζί με ένα άλλο σύστημα που έχει κάνει για παρουσίαση αμπελουργικών εργαλείων και οινοποιητικών μηχανημάτων και λοιπά από τότε μέχρι σήμερα, ο Βαγγέλης δεν έχει πάρει ούτε μία δραχμή από επενδυτικό πρόγραμμα. Αυτό θεωρώ ότι πέρα του ότι είναι πολύ άδικο, υπάρχει και μία άλλη διάσταση.

(...) τα οποία θα τα πάρω είτε από μία δημοπρασία, είτε από έναν αντικέρ ή οτιδήποτε και θα θεωρεί το Υπουργείο Γεωργίας ότι τα παλιά αντικείμενα δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Υπάρχει αυτή η διαφοροποίηση. Παλαιά αντικείμενα που αποτελούν διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλιώς έχουν καταντήσει τα πιο πολλά οινοποιεία Υπουργέ μου, μέσω του προγράμματος, έχουν καταντήσει παραρτήματα των Φιλιππίνων. Διότι τα φιλιππινέζικα αντικείμενα είναι τα πιο φτηνά από όλα, καλά είναι, δεν λέω όχι, αλλά έτσι επέρχεται μία αλλοίωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Ένα τρίτο θέμα το οποίο πρέπει οπωσδήποτε να επιμένουμε είναι η συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης με τις τοπικές ενώσεις. Αυτό είναι απολύτως απαραίτητο. Είπαμε πριν το παράδειγμα ότι θα πιουν μια Νάουσα στην Αυστραλία και ο Αυστραλός θα έχει στον νου του τη Νάουσα. Δεν τον νοιάζει και πάρα πολύ ο παραγωγός, ξεχνάει και το όνομα.

Και φυσικά, θα πω δυο πράγματα από κειμένου. Πρέπει να καλύψουμε όλη την κατάσταση σε δύο επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο είναι πώς πρέπει να είναι μία μονάδα οινοποιητική, είτε είναι αμπελώνας αυτός σκέτος είτε είναι αμπελώνας με οινοποιείο, σε μία αμπελουργική ζώνη, όχι μόνο για να χαρακτηριστεί επισκέψιμο και να φέρει το αντίστοιχο σήμα, αλλά και γενικότερα να ανταποκρίνεται σε ένα επίπεδο ποιότητας.

Θα μας τα πει ίσως αύριο και ο Μαρτίνος ο Γκαίτλιχ, μπαίνει η έννοια του αμπελοοινικού τοπίου. Έχει υπογράψει η Ελλάδα τη σύμβαση του τοπίου εδώ και 6-7 χρόνια, κανένας δεν έχει αντιληφθεί ακόμα περί τίνος πρόκειται, εμείς σαν οινοποιοί επιμένουμε ότι από τη στιγμή που η έννοια της ζώνης ονομασίας προέλευσης εμπεριέχει μέσα και την έννοια της διατήρησης του αμπελοοινικού τοπίου, θα επιμένουμε αυτή η σύμβαση όχι απλά να εφαρμοστεί αλλά να εφαρμοστεί με μεγάλη αυστηρότητα στις ζώνες αμπελοοινικής ονομασίας προέλευσης.

Τι επεμβάσεις επίσης πρέπει να γίνουν και πώς να υποστηριχθούν δράσεις που θα πρέπει να γίνουν σε μία αμπελουργική ζώνη που θα χαρακτηριστεί 'οινοτουριστική'. Δεν είναι απαραίτητο όλες οι ζώνες που καλλιεργείται σταφύλι να είναι οινοτουριστικές. Έχουμε περιοχές της Ελλάδος οι οποίες δεν είναι να τις δεις. Στη Λήμνο όμως, όταν περνάς από το αεροδρόμιο και βλέπεις αυτούς τους αμπελώνες και καταλαβαίνεις γιατί είναι χαμηλό

το αμπέλι και δεν είναι γραμμικό, γιατί αυτό και γιατί το άλλο, αυτά πρέπει να εξηγηθούν γιατί τελικά αυτή τη διαφορά προσφέρεις στον περιηγητή.

Στις σελίδες 2 και 3 του προγράμματος του δρόμου του κρασιού της Μολδαβίας περιγράφονται οι στόχοι του προγράμματος αυτού, τους περισσότερους από τους οποίους μπορούμε κάλλιστα να υιοθετήσουμε. Όπως επίσης, στις σελίδες 4, 5 και 6 του ίδιου προγράμματος, περιλαμβάνονται κριτήρια και προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούν οι εγκαταστάσεις, ο περιβάλλον χώρος, η κρατική ενίσχυση, πολλά από τα οποία μπορούμε σίγουρα να υιοθετήσουμε.

Από την ιστοσελίδα του αυστραλιανού οινοτουρισμού μπορούμε επίσης να πάρουμε πάρα πολλές υποδείξεις που αφορούν τις προϋποθέσεις που είναι εξαιρετικά χρήσιμες. Είναι ένα 'cellar door experience'. Παραθέτω μερικά με βάση αυτά που οι συνάδελφοι πρότειναν μέχρι σήμερα και άλλες σκέψεις, μερικά στοιχεία που κατά την άποψή μου θεωρούνται απαραίτητα για να ξεκινήσουμε.

Καθιέρωση άδειας λειτουργίας οινοποιείου που θα εκδίδεται μετά από απαραίτητο πιστοποιητικό καταλληλότητας που θα εκδίδει ο κλάδος. Την άδεια αυτή θα υποχρεούνται να πάρουν όλα τα οινοποιεία, αν θέλουν να ενταχθούν σε προγράμματα οινοτουρισμού. Με τον τρόπο αυτό θα επιχειρηθεί μία αναβάθμιση ποιοτική του συνόλου των εγκαταστάσεων της οινοποιίας.

Πρόβλεψη ύπαρξης χώρων εστίασης και ξενοδοχειακά καταλύματα είτε στο ίδιο κτίριο με το οινοποιείο είτε σε ανεξάρτητο οίκημα. Σε κάθε περίπτωση, οι χώροι πρέπει να είναι διακριτοί, όχι απαραίτητα ανεξάρτητοι, και να πληρούν τους όρους ασφαλείας για τους επισκέπτες. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα άδειας λειτουργίας παράλληλα με το οινοποιείο, που θα εκδίδεται από το ΕΔΟΑΟ και το Υπουργείο Τουρισμού.

Η καταλληλότητα επισκεψιμότητας ενός οινοποιείου πρέπει να προβλέπει πράγματα τα οποία τα παραγνωρίζουμε αλλά είναι ουσιαστικότητα, είναι η λεπτομέρεια που κάνει τη διαφορά. Ευπρεπή είσοδο του αμπελώνα και του οινοποιείου, καλή σηματοδότηση από τον κύριο οδικό άξονα ως το επισκέψιμο οινοποιείο, εκεί είναι η ευθύνη της τοπικής αυτοδιοίκησης, διακριτούς χώρους πάρκινγκ για Ι.Χ. και άλλα μέσα, πληροφόρηση με οποιοδήποτε τρόπο για τον επισκέψιμο χώρο, τα προγράμματα λειτουργίας, τα προϊόντα, τις άλλες δυνατότητες επισκέψεων σε οινοποιεία, πολιτισμικά και περιβαλλοντικά ενδιαφέροντα.

Όταν έρθει ένας επισκέπτης στο δικό μου το οινοποιείο δεν πρέπει να του δείξω μόνο τα δικά μου τα πράγματα. Θα πρέπει να του δείξω τι συμβαίνει στην περιοχή, όλο το πακέτο. Αν θέλω να του δείξω μόνο τα δικά μου τα πράγματα, θα κάνω ένα διαφημιστικό πρόγραμμα δικό μου. Αλλά όταν είμαι μέσα στους Δρόμους του Κρασιού πρέπει να του δίνω οπουδήποτε και να πάει και να παίρνει μία εικόνα όλης της κατάστασης.

Κατάλληλους χώρους υγιεινής για τους επισκέπτες, κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό ξεναγήσεων, προβολή με κάθε τρόπο του τοπικού χρώματος, τοπικές στολές, τοπική κουζίνα, τοπικές διαλέκτους, τοπικά ήθη και έθιμα. Παρεμπιπτόντως – και αυτό δεν το λέω αστεία – εγώ προτίθεμαι να ράψω στολή τσολιά και να υποδέχομαι τους επισκέπτες στη Νάουσα με τη στολή τσολιά, μην γελάτε καθόλου. Την επόμενη φορά που θα έρθετε πάνω θα με δείτε ντυμένο με στολή τσολιά.

Κατάλληλους χώρους γευστικών δοκιμών για τις παρουσιάσεις κρασιών, ύπαρξη προγράμματος ξεναγήσεων που θα περιλαμβάνει εκτός από τα χαρακτηριστικά του αμπελώνα και του οινοποιείου και την προβολή του συγκεκριμένου τόπου. Ύπαρξη καταστήματος πώλησης σε αυτοτελή ή όχι χώρο διαφόρων προϊόντων εκτός φυσικά του κρασιού. Τα προϊόντα αυτά μπορεί να είναι από σκεύη και είδη που συνοδεύουν το κρασί ως τοπικά είδη γαστρονομίας και φυσικά ακόμα και είδη πρώτης ανάγκης. Μου τέλειωσαν τα τσιγάρα, είμαι σε έναν αμπελώνα στου διαόλου τη μάνα, να μπορώ να αγοράσω τσιγάρα στο οινοποιείο.

Κρίνεται απολύτως απαραίτητη η συνεργασία μεταξύ των οινοποιείων κάθε περιοχής, μικρότερης ή μεγαλύτερης με τη λειτουργία της συντεχνίας της περιοχής. Αυτό νομίζω ότι είναι το πιο σημαντικό από όλα, η συντεχνία της περιοχής. Η συντεχνία δεν είναι κακή λέξη. Κακοφορμίζει καμιά φορά όταν ακούμε τη λέξη, αλλά η συντεχνία για τη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι κακή λέξη.

Σημαίες, λάβαρα, έντυπα αναμνηστικά, πρέπει να συνοδεύουν μια τέτοια ενέργεια. Κυρίως όμως οι κοινές δράσεις που πρέπει να περιλαμβάνονται είναι οι διάφορες συνεργασίες, να μην τρώω τώρα την ώρα. Και βεβαίως, όλα αυτά τα πράγματα πρέπει να είναι πρωτοβουλία του Δήμου. Όταν μπαίνεις σε μία πόλη η οποία έχει το όνομα της ζώνης ονομασίας προέλευσης, πρέπει να καταλαβαίνεις όταν μπαίνεις στη Νάουσα ότι είναι πόλη του κρασιού και δεν είναι ας πούμε η Λιβαδειά. Γιατί σήμερα, χωρίς να έχω τίποτα με τη Λιβαδειά, είτε στη Νάουσα μεις είτε στη Λιβαδειά είναι σαν να μπαίνεις στον ίδιο χώρο. Μπαίνεις στη Νάουσα, πρέπει να καταλάβεις. Ή στη Νεμέα. Μπαίνεις στη Νεμέα και δεν καταλαβαίνεις ότι η Νεμέα παράγει κρασιά. Πρέπει να τον καθηλώσεις από την αρχή τον επισκέπτη.

Κρίνεται λοιπόν απαραίτητη η συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση. Να μη λέμε πάρα πολλά πράγματα. Υπάρχει και μία πρόταση για τον τρόπο χρηματοδότησης, γιατί ας μη ξεχνάμε ότι χωρίς λεφτά δεν γίνεται απολύτως τίποτα. Λοιπόν πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος χρηματοδότησης αυτών των λειτουργιών. Η συντεχνία μπορεί να μαζέψει τα λεφτά, με μία κοινή συμφωνία, με ένα μικρό ποσοστό σε οτιδήποτε συμβαίνει. Υπάρχει τρόπος, αρκεί να υπάρχει καλή θέληση.

Παρουσιάσεις κρασιών με διάφορες ευκαιρίες και θεσμοθέτηση τοπικών διαγωνισμών κρασιού. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να υιοθετηθούν τοπικοί διαγωνισμοί κρασιού. Με τους τοπικούς διαγωνισμούς κρασιού υπάρχει δυνατότητα να προωθηθούν και οι μικρότεροι παραγωγοί οι οποίοι ερασιτεχνίζουν, να ξεκινήσουν και να κάνουν δικά τους, καλύτερα προϊόντα. Ο Ηλίας ο Λιακόπουλος δεν είχε σχέση με τα κρασιά. Ο Ηλίας Λιακόπουλος σήμερα παρακολουθεί το Συνέδριο Οινοτουρισμού διότι είναι παραγωγός τσίπουρου, το οποίο είναι προϊόν αμπέλου άρα μπαίνει μέσα στο πακέτο, γιατί αγάπησε αυτή την ιστορία.

Όλες αυτές οι ενέργειες έχουν έναν στόχο φυσικά. Να αναβαθμισθεί η αισθητική των περιοχών και φυσικά των αμπελοοινικών εγκαταστάσεων. Και κύριε Υπουργέ, δεν γίνονται χωρίς λεφτά αυτά. Εάν δεν αντιληφθούμε ότι οι επενδύσεις που αφορούν τους επισκέψιμους χώρους είναι παραγωγικές, ίσως παραγωγικότερες από μία δεξαμενή ή μία αντλία, πρέπει να γίνει αντιληπτό αυτό, τώρα εξαιρούνται οι ενισχύσεις για αυτές τις επενδύσεις.

Και πρέπει φυσικά να παρουσιαστεί με τον πρόπονα τρόπο ο σύγχρονος ελληνικός τρόπος ζωής, που έχει σχέση με το περιβάλλον της ελληνικής υπαίθρου – λέγαμε για το αμπελοοινικό τοπίο – την ιστορική μας παράδοση, την ενσωμάτωση των πολιτιστικών μας χαρακτηριστικών στον σύγχρονο κόσμο και εν τέλει, την πρόταση για έναν σύγχρονο τρόπο ξεκούρασης και διασκέδασης.

Καλοί είναι οι αρχαίοι ημών πρόγονοι, τα κρασιά φυσικά που πίνανε δεν έχουν καμία σχέση με τα κρασιά που πίνουμε σήμερα. Καλή είναι και η ιστορία μας, αλλά αυτό πρέπει να μας δώσει τη δυνατότητα να φύγουμε ένα βήμα μπροστά. Κανένας δεν έχει τη δική μας ιστορία. Θετικό. Κανένας δεν έχει το δικό μας παρόν. Τελείως αρνητικό. Είμαστε οι χειρότεροι στον κόσμο, πρέπει να το αντιληφθούμε αυτό το πράγμα για να μπορέσουμε να ξεφύγουμε από την αρχαιολατρεία που μας κρατάει πίσω.

Θα μπορούσα τέλος να προτείνω, αυτό είναι λίγο εξτρεμιστικό, καθιέρωση άδειας πώλησης κρασιών. Δηλαδή οποιοσδήποτε θέλει να εμπλακεί στο σύστημα πώλησης κρασιών, από την κάβα και το εστιατόριο και την πώληση χύμα χωρικού κρασιού, αυτά τα περίφημα χύμα χωρικά κρασιά που θυμίζουν τα χριστά ελληνικά ήθη της υπαίθρου, είναι ό,τι χειρότερο έχει να παρουσιάσει η Ελλάδα. Τα χύμα κρασιά τα χωρικά, κι αυτό ίσως Υπουργέ μπορεί να είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο για την καμπάνια. Η καμπάνια είναι 'Αποφεύγετε το χύμα κρασί'. Όχι το ποτήρι στο ρεστοράν. Το χύμα κρασί, αυτό που πουλάνε στα σταυροδρόμια, που πουλάνε σε νταμιτζάνες πλαστικές και το οποίο πέραν όλων των άλλων είναι και φοροφυγάδες.

Ως προς το super market και το μπακάλικο, να απαιτείται με προδιαγραφές του τύπου αποθήκευσης, συντήρησης, παρουσίασης κρασιού, ύπαρξη και προβολή τοπικών κρασιών και αποσταγμάτων,

ύπαρξη γεύσεων για το κρασί και υπεύθυνο για το οποιοδήποτε τμήμα πώλησης.

Μετά από όλα αυτά, ποίο είναι το όραμα; Τα είπαμε, τα είπαμε. Ποίο είναι το δικό μου το όραμα, θα σας πω για το δικό μου το όραμα. Μέσα από αυτή την πολυκαλλιέργεια, την αισθητική, πολιτισμική και κοινωνική ισοπέδωση που επικρατεί στην Ελλάδα – διότι πρέπει να το αποδεχθούμε αυτό το πράγμα, ότι επικρατεί μία ισοπέδωση συνολικότερη – το κρασί μπορεί να δουλέψει για να προχωρήσουμε σε μία αναγέννηση.

Να μη φοβόμαστε να παρουσιάσουμε αυτό που είμαστε, να μη μιμούμαστε, να μελετήσουμε την παράδοσή μας και να κάνουμε το επόμενο βήμα. Δεν φτάνει να ξέρουμε τι ωραίος που ήταν ο Περικλής του χρυσού αιώνα, τον χρυσό αιώνα πρέπει να τον φέρουμε σήμερα, εδώ. Να λειτουργήσει το κρασί όπως είναι η ταυτότητά του, δηλαδή ένας δείκτης πολιτισμού και οδηγός κοινωνικής και πολιτιστικής αναβάθμισης. Σας ευχαριστώ.